

LAN

Long Alliantie Nederland

nieuwsbericht

Uitgave 9, oktober 2011

Graag informeren wij u over het volgende:

1. ERS presenteert roadmap voor Nationaal Actieplan Chronische Longziekten
2. Clean Air Nederland start bodemprocedure voor rookvrije horeca
3. Diëtisten luiden noodklok over verdwijnen dieetadvisering uit het basispakket
4. Aanrader: praktische handleiding longfunctietesten
5. PICASSO voor COPD inventariseert opnieuw de knelpunten in de COPD-zorg
6. Longen op de agenda
7. Bijeenkomst schone lucht voor burgers
8. Uitgebreid onderwijsaanbod Astma / COPD voor zorggroepen
9. Unieke trainingen voor zorgverleners in Astmacentrum Davos
10. Longendagen 2012 van 12 tot en met 14 april in Utrecht
11. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland
12. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Met vriendelijke groet,
Long Alliantie Nederland,

drs. Emiel Rolink
beleidscoördinator

1. ERS presenteert roadmap voor nationaal actieplan chronische longziekten

Wereldwijd neemt het aantal mensen met een chronische longziekte en de mortaliteit bij chronische longziekten toe. Bij diverse andere chronische ziekten is door een betere aanpak de mortaliteit juist afgenomen. Voor de European Respiratory Society (ERS) een van de redenen voor het uitbrengen van de "European Respiratory Roadmap".

De "roadmap" geeft een analyse van het probleem van chronische longziekten en presenteert oplossingen voor het versterken van preventie en zorg bij chronische longziekten voor de Europese Unie en voor de lidstaten.

De analyse maakt zichtbaar dat er structureel minder onderzoek plaatsvindt naar chronische longziekten dan naar andere aandoeningen. Bijvoorbeeld in Groot Brittannië sterft 13% van de mensen aan een chronische longziekte, maar wordt slechts 2,8% van het onderzoeksbudget besteed aan onderzoek naar longziekten. Binnen de EU wordt slechts 0,5% van het budget besteed aan onderzoek naar astma en COPD.

Ook op het gebied van preventie is ruimte voor verbetering. 97% van de financiële middelen wordt uitgegeven aan zorg en slechts 3% aan preventie. De risicofactoren voor longziekten (roken, te weinig beweging, slechte voeding, te weinig schone lucht) worden niet hard genoeg aangepakt. Voor het verbeteren van preventie pleit de ERS voor het beter naleven van internationale regelgeving, zoals de WHO richtlijn voor tabakscontrole, de VN resolutie voor de bestrijding van NCD's. Ook wordt gepleit voor het tijdig diagnosticeren van longziekten.

Voor het verbeteren van onderzoek pleit de ERS voor aanpak door de Europese Commissie, onder andere door betere registratie van astma en COPD op EU niveau, meer publiek private samenwerking in de ontwikkeling van nieuwe medicijnen. Medisch onderzoek moet worden versterkt door te investeren de onderzoeksinfrastructuur, onderzoekers en effectieve leermethoden. Ook dienen patiënten meer en beter te worden betrokken bij de behandeling.

In Nederland hebben ruim één miljoen mensen een chronische longziekte en het aantal longpatiënten blijft stijgen. Dit zorgt voor een toename van ziekteleed en kosten. De [Long Alliantie Nederland wil daarom een Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten](#) uitvoeren. De Roadmap vormt een van de bouwstenen voor dit programma en is [HIER](#) te vinden.

2. Clean Air Nederland start bodemprocedure voor rookvrije horeca

Het Kabinet Rutte heeft bij de Kabinetsvorming afspraken gemaakt over het weer toestaan van roken in horecagelegenheden kleiner dan 70m². Clean Air Nederland heeft de Nederlandse Staat in een bodemprocedure gedagvaard. Doel van deze procedure is dat het rookverbod in de horeca opnieuw zal gelden voor de gehele sector. Versoepeling van het rookverbod is volgens Clean Air Nederland in strijd met afspraken die Nederland in internationaal verband heeft gemaakt en met het doel van de Tabakswet.

Sinds 2005 is Nederland partij bij de WHO richtlijn voor tabakscontrole. Deze overeenkomst vereist een actieve opstelling van de overheid om het gebruik van tabak te ontmoedigen en schrijft maatregelen voor om te voorzien in de bescherming tegen blootstelling aan tabaksrook door werknemers en bezoekers van openbare ruimten. De voorgeschreven maatregelen vergen een 100% rookverbod in de horeca. In het kader van de Raad van de Europese Unie is Nederland betrokken geweest bij de totstandkoming van de Aanbeveling van 30 november 2009 met betrekking tot rookvrije ruimten. De versoepeling van het rookverbod is strijdig met deze aanbeveling.

Het besluit horeca zonder personeel uit te zonderen van het rookverbod is volgens Clean Air Nederland niet te rijmen met het hogere doel van de Tabakswet, namelijk het beschermen van de gezondheid van werknemers en bezoekers. De Raad van State, onafhankelijk adviseur van regering en parlement over wetgeving en bestuur, heeft eerder kritiek geuit op deze gang van zaken omdat het ontbreken van personeel geen argument om het rookverbod te versoepelen. De Tabakswet heeft mede als doel de gezondheid van de cafébezoeker te beschermen en het roken te ontmoedigen. Ook de sociale functie van het kleine café, waarop de regering heeft gewezen, mag geen reden zijn. Grotere cafés hebben eveneens een sociale functie. De permanente uitzondering voor de kleine horeca is dan ook volledig in strijd met de Tabakswet, aldus de Raad van State. Clean Air Nederland wordt in deze rechtszaak ondersteund door KWF Kankerbestrijding, de Hartstichting, en het Astma Fonds (binnenkort Longfonds). Meer informatie is [HIER](#) te vinden.

3. Diëtisten luiden noodklok over verdwijnen dieetadviesing uit basispakket

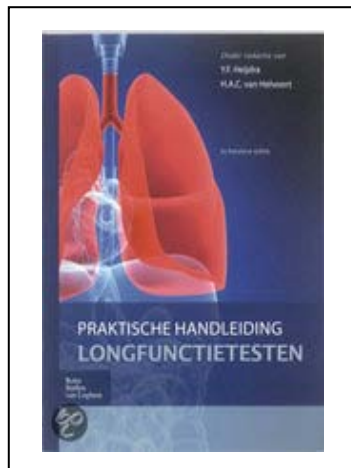
Dinsdag 1 november komen 350 diëtisten in de Jaarbeurs Utrecht bijeen om de noodklok te luiden over de gevolgen van het schrappen van dieetadviesing uit de basisverzekering. Er is meer aandacht voor voeding dan ooit en er zijn steeds meer mensen met overgewicht. Toch is de behandeling van aandoeningen waarbij voeding essentieel is, onverzekerde zorg geworden.

In juni heeft het kabinet het besluit genomen dieetadviesing uit de basisverzekering te schrappen. Het kabinet was in de veronderstelling dat de zorgverzekeraars de dieetadviesing in aanvullende polissen op zouden nemen. Nu de eerste berichten over de omvang van de polissen naar buiten komen, blijkt de harde werkelijkheid anders. In plaats van extra uren dieetadviesing op te nemen wordt dieetadviesing geschrapt uit veel aanvullende pakketten. Behandeling van veel aandoeningen zoals maag- en darmklachten, voedselallergie, ondervoeding wordt daardoor luxe in plaats van basiszorg. Patiënt worden onder andere genoodzaakt dieetadviesing zelf te betalen of

het erop aan te laten komen en te zien waar het eindigt. Meer informatie is [HIER](#) te vinden.

4. Aanrader: praktische handleiding voor longfunctietesten

Longfunctietesten variëren van relatief eenvoudig spirometrie onderzoek tot ingewikkelder en uitgebreider inspanningsonderzoek dat alleen in een longfunctielaboratorium kan worden gedaan. Voor het vergroten van de kennis over de toepassing van de verschillende longfunctietesten, is de “praktische handleiding longfunctietesten” uitgebracht.

De handleiding is opgesteld onder redactie van dr. Heijdra, longarts en dr. H.A.C. van Helvoort, klinisch fysioloog van het UMC St Radboud. De handleiding geeft uitleg over het uitvoeren en interpreteren van onderzoeken en geeft daarbij veel praktijkvoorbeelden. Doelgroepen zijn: huisartsen, arts-assistenten, fysiotherapeuten, praktijkondersteuners, verpleegkundigen en anderen die te maken hebben met longfysiologie en de verschillende onderzoeken. De praktische handleiding longfunctietesten is [HIER](#) te bestellen.

5. PICASSO voor COPD inventariseert opnieuw de knelpunten in de COPD-zorg

De chronische zorg is in beweging. Ook bij de aanpak van COPD is de juiste focus in de komende jaren belangrijk. De huidige kwaliteit van de COPD-zorg is nog lang niet optimaal en met een groeiend aantal COPD patiënten alle reden voor aanscherping, verbetering en optimalisatie. Dat alles begint bij een analyse van de huidige zorg. Negen jaar geleden inventariseerde PICASSO de knelpunten in de toenmalige COPD-zorg. Op basis van die knelpuntenanalyse heeft PICASSO vervolgens haar inhoudelijke prioriteiten bepaald, zowel bij het ondersteunen van wetenschappelijke Kernprojecten als bij de begeleiding van de implementatie van concrete zorgvernieuwing. Het is tijd voor een tussenbalans: ligt PICASSO nog steeds op koers en wat moeten de prioriteiten de komende jaren zijn? Een nieuwe knelpuntenanalyse moet uitsluitsel geven.

Daarom benadert [PICASSO voor COPD](#) deskundigen voor het invullen van een online vragenlijst over mogelijke knelpunten en randvoorwaarden voor een optimale COPD-zorg. De resultaten van deze knelpuntenanalyse zullen richting geven aan de nieuwe initiatieven van PICASSO voor COPD. Aanmelden kan door een mail te sturen naar: info@picassovoorcopd.nl

6. Longen op de agenda

Hieronder vindt u een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen.

Agenda 2011

Wanneer	Wat	Meer informatie
7 november	Bijscholingsdag NVLA	HIER meer informatie
11 november	NRS Young Investigator Symposium	www.nrs-science.nl
7 december	9e V&VN Longsymposium	www.healthinvestment.nl
16 december	LAN ledenvergadering	
Diverse data	CASPIR (COPD, Astma en Spirometrie) Praktische spirometrie voor de eerste lijn	www.cahag.nl/caspir

Agenda 2012

Wanneer	Wat	Meer informatie
15-20 januari	Davos School Winterklas kinderartsen	www.davoschool.nl
8-11 februari	Davos School Medisch Psychologie Congres	www.davoschool.nl
14-17 maart	Davos School, congres "op de hoogte van astma" voor longartsen en longartsen in opleiding	www.davoschool.nl
12-14 april	Longendagen	Zie nieuwsitem 10

De agenda kunt u ook vinden op onze website www.longalliantie.nl. Als u gegevens wilt aanleveren voor "Longen op de Agenda" dan kunt u die sturen naar info@longalliantie.nl.

7. Bijeenkomst Schone lucht voor burgers

Schone lucht is belangrijk voor iedereen. Chiesi is in samenwerking met Syntens, de Kennisalliantie en De Legitimiteit Groep begonnen met een schone luchtcampagne onder de titel 'Schone lucht voor iedereen'. Binnen deze campagne worden er verschillende discussiebijeenkomsten georganiseerd.

Donderdag 10 november a.s. staat de vierde bijeenkomst op het programma met als aandachtsgebied 'burgers'. Het doel is om met de aanwezigen te discussiëren over de mogelijkheden om schone lucht voor alle burgers in Nederland te realiseren. Deze bijeenkomst richt zich op het deelgebied 'burgers'. Bent u werkzaam bij de overheid, bedrijfsleven, een NGO, brancheorganisatie of actief in een belangenvereniging en wilt u meepraten over dit onderwerp? dan kunt u zich opgeven. Zie meer voor informatie www.schoneluchtvooriedereen.nl

8. Uitgebreid onderwijsaanbod Astma/COPD voor zorggroepen

De Stichting COPD en Astma Huisartsen Advies Groep (CAHAG) biedt een scholingsaanbod aan dat zich speciaal richt op zorggroepen Astma en COPD. De zorgstandaard COPD en de richtlijnen van het NHG en het CBO vormen een belangrijke leidraad voor de COPD-zorg en is mede de basis voor de ketenzorgprogramma's. Nu blijkt er in de praktijk een kloof aanwezig te zijn tussen de zorg die volgens de ketenzorgprogramma's geleverd zou moeten worden en de uiteindelijk gerealiseerde zorg. De nieuwe scholing richt zich daarom ook onder andere op het ondersteunen van praktijken en zorggroepen bij het implementeren van zorg conform de zorgstandaarden.

De scholing bestaat uit verschillende modules waarbij alle onderwerpen aan bod komen die van belang zijn voor het optimaliseren van de zorg aan Astma- en COPD patiënten in de huisartspraktijk. Zo is er onder andere een module CASPIR te volgen en een module Inhalatietechnieken. Maar ook het bevorderen van therapietrouw bij patiënten komt aan bod. De modules zijn op verschillende data en tijdstippen te volgen. De scholing richt zich op huisartsen, praktijkverpleegkundigen en praktijkondersteuners en bij sommige onderdelen ook op samenwerkingspartners zoals fysiotherapeuten. Een compleet overzicht van de modules en verdere informatie is [HIER](#) te vinden.

9. Unieke trainingen voor zorgverleners in Astmacentrum Davos

Patiënten met ernstig astma kunnen in Nederland soms niet goed worden behandeld. Deze mensen kunnen veel baat hebben bij hooggebergtebehandeling. Het Nederlands Astmacentrum Davos (Zwitserland) is vanwege de ligging op 1560 meter in de Zwitserse bergen heel geschikt voor behandeling van mensen met moeilijk behandelbaar astma. Omdat Davos zo hoog ligt en de lucht droog is komt er geen huisstofmijt voor. Ook zijn

er nauwelijks andere stoffen in de lucht zoals pollen of bepaalde schimmelsporen, waar mensen allergische of astmatische reacties van kunnen krijgen. Alle mensen met moeilijk behandelbaar astma en al hun zorgverleners zouden op de hoogte moeten zijn van het gespecialiseerde en multidisciplinaire behandel aanbod van Astmacentrum Davos.

Speciaal voor zorgverleners organiseert de "Davos School" diverse unieke symposia, congressen en trainingen, op locatie in Davos! Tussen januari en maart 2012 zijn er cursussen voor onder andere medisch psychologen, longverpleegkundigen, longartsen, longartsen in opleiding en kinderartsen. Meer informatie over deze unieke trainingen is **HIER** te vinden.

10. Longdagen van 12 tot en met 14 april 2012 in Utrecht

Van 12 tot en met 14 april 2012 organiseert de Long Alliantie Nederland samen met Astma Fonds, CAHAG, NVALT, NRS en andere organisaties die actief zijn op het terrein van preventie, zorg en onderzoek bij longziekten de **Longdagen 2012**.

Tijdens de longdagen is aandacht voor de laatste ontwikkelingen op het terrein van preventie, zorg en wetenschappelijk onderzoek bij longziekten. Doelgroepen voor de Longdagen 2012 zijn onder andere zorgverleners, onderzoekers en patiënten. Doordat de longdagen door meerdere organisaties tegelijk worden georganiseerd is het de bedoeling een interessant en gevarieerd programma te presenteren. Op dit moment wordt hard gewerkt aan de organisatie en inhoud van het programma. Zodra meer bekend is wordt u hierover geïnformeerd (onder andere) via het LAN nieuwsbericht.

De programmacommissie Longdagen 2012 roept op om een bijdrage te leveren aan de inhoud van het wetenschappelijk programma. Indien u thema's, minisymposia of sprekers wil doorgeven die u geschikt acht voor de Longdagen, wordt u verzocht deze suggestie voor 10 oktober a.s. door te geven aan het secretariaat Longdagen 2012 (Mw. Trudy de Baaij, congressecretariaat NVALT; Trudy@nvalt.nl).

11. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg, te weten:

- Astma Fonds Longpatiëntenvereniging ([Astma Fonds](#));
- Astma Fonds Longstichting ([Astma Fonds](#));
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ([KNGF](#));
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie ([KNMP](#));
- Nederlands Instituut van Psychologen ([NIP](#));
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose ([NVALT](#));
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten ([NVD](#));
- Nederlandse Vereniging van Longfunctieanalisten ([NVLA](#));
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde ([NVK](#));
- SAN Centra voor Medische Diagnostiek ([SAN](#));
- Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep ([CAHAG](#)) namens het Nederlandse Huisartsen Genootschap ([NHG](#)) en de Landelijke Huisartsen Vereniging ([LHV](#));
- STIVORO expertisecentrum voor tabakspreventie ([STIVORO](#));
- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ([V&VN](#)), afdeling Longverpleegkundigen;

- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ([V&VN](#)), afdeling Praktijkverpleegkundigen en Praktijkondersteuners ([praktijkverpleegkundigen-praktijkondersteuners](#));
- Vereniging Nederland-Davos ([Nederland-Davos](#));
- Vereniging van Astmacentra Nederland ([VAN](#)).

Buitengewone leden:

- ActiZ, organisatie van zorgondernemers ([ActiZ](#));
- Landelijke Vereniging voor Georganiseerde eerste lijn ([LVG](#)).

Bedrijfsleden:

- Achmea;
- AstraZeneca ([AstraZeneca](#));
- Boehringer Ingelheim ([Boehringer Ingelheim](#));
- Chiesi Pharmaceuticals ([Chiesi](#));
- GlaxoSmithKline ([GSK](#));
- Meda Pharma ([Meda Pharma](#));
- Mediq ([Mediq](#));
- Merck Sharp en Dohme ([MSD](#));
- Novartis ([Novartis](#));
- Nutricia ([Nutricia](#));
- Nycomed ([Nycomed](#));
- Pfizer ([Pfizer](#));
- Sandoz ([Sandoz](#));
- Teva Pharma Nederland ([Teva](#)).

Gezamenlijk maken deze partijen zich hard voor een optimale preventie en zorg voor mensen met een chronische longaandoening. Samenwerking binnen de LAN moet zorgen voor synergie.

De doelen van de LAN zijn:

- Het terugdringen van het aantal mensen met chronische longaandoeningen;
- Het terugdringen van de ernst van hun ziekte en het aantal sterfgevallen als gevolg van chronische longaandoeningen;
- Het bevorderen van de kwaliteit van leven van mensen met chronische longaandoeningen.

12. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Dit maandelijks digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven aan: info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.